

Notat

Resumé af den deskriptive analyse af hvem der får uddannelse i beskæftigelsessystemet (grundanalyse)

Oktober 2019

Deloitte har udført en deskriptiv analyse af, hvem der får uddannelse i beskæftigelsessystemet.

Analysen indgår i serviceeftersynet af uddannelsesindsatsen for dagpengemodtagere, som er aftalt med forligskredsen bag beskæftigelsesreformen og udspringer af beskæftigelsesreformen af 2014.

Det var en central politisk intention med beskæftigelsesreformen (2014) at målrette uddannelsesindsatsen til dagpengemodtagere med færrest kompetencer (typisk ufaglærte eller faglærte med en forældet uddannelsesbaggrund). Samtidig skulle uddannelsen målrettes virksomhedernes efterspørgsel.

Formål:

- Formålet med analysen er at afdække brugen af uddannelsesordningerne mellem 2012-2017 samt undersøge, om uddannelsesindsatsen efter reformens ikrafttræden 1. januar 2015 i højere grad er målrettet dem med størst behov sammenlignet med årene før reformen.

Metode/tilgang:

- Deskriptiv statistik til at afdække omfanget af uddannelse givet i perioden 2012-2017, herunder opdelt på målgrupperne nævnt herunder.

Definitioner i analysen:

- **Ledige med størst behov:** Er opgjort som ledige dagpengemodtagere uden en kompetencegivende uddannelse (dvs. ufaglærte).
- **Bruttogruppen:** Er opgjort som antallet af dagpengemodtagere, der har modtaget dagpenge i mindst 4 sammenhængende uger i løbet af 2012-2017 og mindst 8 uger i alt i det pågældende år. Afgrænsningen er lavet, så den ledige har haft en ledighed af en længde, hvor uddannelsesaktivering kan have været en relevant indsats.
- **Modtagergruppen:** Er opgjort som antallet af dagpengemodtagere, som har modtaget et uddannelsesstilbud efter en af de ti uddannelsesordninger.
- **Uddannelse:** Analysen tager alene udgangspunkt i *ordinær uddannelse* (som typisk er AMU-kurser, almen voksenuddannelse eller erhvervskompetencegivende uddannelser) bevilget gennem de ti uddannelsesordninger på beskæftigelsesområdet. For en oversigt over de ti uddannelsesordninger, se den tværgående opsamling.

Hovedresultater

Resultat 1: Faldende brug af uddannelse – dog samtidigt fald i antallet af dagpengemodtagere

Analysen viser, at færre dagpengemodtagere har deltaget i uddannelse i årene efter reformen sammenholdt med årene før reformen:

- Antallet af dagpengemodtagere, som har deltaget i uddannelse (modtagergruppen), er omtrent halveret fra godt 55.000 i 2012 til knap 27.000 i 2017. Faldet skal dog bl.a. ses i lyset af, at antallet af dagpengemodtagere i bruttogruppen samtidig er faldet med knap 40 pct.
- Andelen af dagpengemodtagere, som har deltaget i uddannelse, er faldet fra, at omkring hver femte (19-21 pct.) deltog i uddannelse i årene før reformen til omkring hver syvende (14-15 pct.) i årene efter reformen.¹

Resultat 2: Jobcentrene investerer fortsat i uddannelse

Analysen viser dog samtidig, at gennemsnitsudgiften til uddannelse pr. fuldtidsledig har været nogenlunde konstant i årene før og efter reformen:

- Gennemsnitsudgiften til uddannelse pr. fuldtidsledig er ml. 2012-2017 fastholdt på omkring 10.000 kr. årligt.
- Dette indikerer, at jobcentrene – til trods for et overordnet fald i brugen af uddannelse – fortsat investerer i uddannelse til den enkelte ledige.

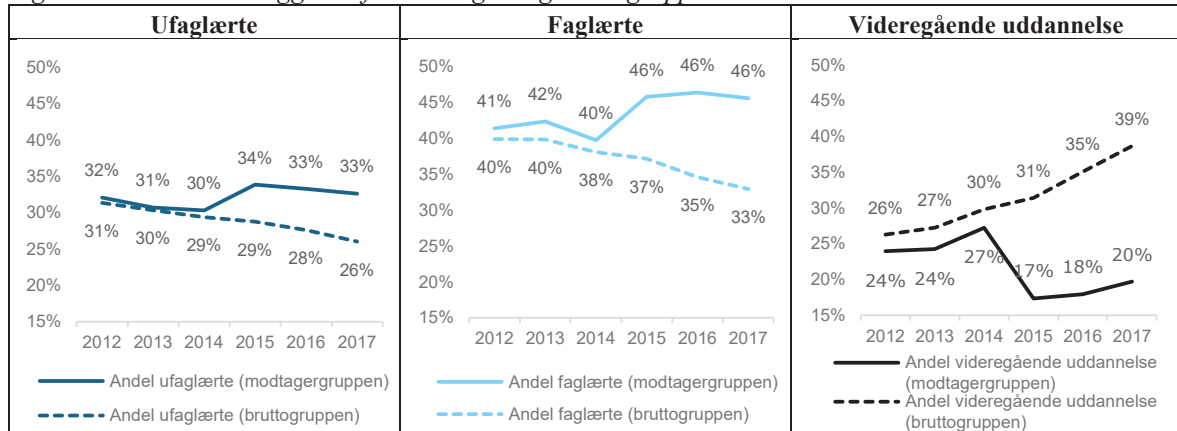
Resultat 3: Målretning af uddannelse til dem med størst behov

Analysen peger på, at der med reformen er sket en omlægning og målretning af uddannelsesindsatsen mod de grupper, der har størst behov:

- Ufaglærte og faglærte, som har været i uddannelse, fylder en smule mere i den samlede gruppe af dagpengemodtagere i årene efter reformen. I perioden før reformen (2012-2014) fyldte de ufaglærte således årligt ml. 30-32 pct. i gruppen, som modtog uddannelse, mens de i årene efter (2015-2017) årligt fyldte ml. 32-34 pct. For de fagerte gælder hhv. ml. 40-41 pct. før reformen og 46 pct. i årene efter reformen. Se figur 1.
- Stigningen er sket til trods for, at de ufaglærte fylder mindre blandt de ledige dagpengemodtagere. Samtidig er der sket et fald blandt de ledige med en videregående uddannelse, der modtager uddannelse i årene før reformen sammenholdt med årene efter reformen, og faldet er sket, selvom gruppen udgør en markant større andel af de ledige i de senere år.

¹ Andelen er udregnet ved at sammenholde antallet af dagpengemodtagere i modtagergruppen (de ledige som har modtaget uddannelse) med antallet af dagpengemodtagere i bruttogruppen (de ledige som kunne have modtaget uddannelse).

Figur 1: Uddannelsesbaggrund for modtager- og bruttogruppen

Anm.: Bruttomålgruppen er afgrænset på følgende måde: Borgeren skal som minimum have modtaget dagpenge i 4 sammenhængende uger i løbet af årene 2012-2017. Derudover skal borgeren som minimum have modtaget dagpenge i 8 uger i alt i det givne år, hvor bruttopopulationen er opgjort. Foruden de viste andele for henholdsvis ufaglærte, faglærte og videregående uddannelse er der i perioden 2012-2017 en andel, der svinger mellem 2 og 3 procent, hvis uddannelsesbaggrund er uoplyst. Disse andele fremgår ikke af figuren.

Kilde: Deloitte (2019), Grundanalysen. Det Fælles Datagrundlag (DFDG) og Danmarks Statistik.

Resultat 4: Målrkning af jobrettet uddannelse mod virksomhedernes behov

Deloitte anvender i analysen følgende måling for at undersøge, om uddannelsesindsatsen generelt er blevet mere jobrettet:

- I målingen ses der på udviklingen i andelen af kursister på de mere jobrettede kursus-/forløbstyper: AMU-kurser, EUD-forløb (inkl. SOSU-forløb og voksenlærlingeordning) og realkompetencevurdering (RKV).

Analysen finder, at der er indikationer på, at der er sket en omprioritering af uddannelsesindsatsen, hvor en større del af den uddannelse, der gives, er på de jobrettede ordninger:

- Andelen af kursister på de mere jobrettede kurser er steget efter reformen. Før reformen var andelen af kursister på jobrettede kurser ca. 40 pct., mens andelen i årene efter reformen er steget til over 50 pct. I analysen indikeres det derfor, at der er sket en målrkning af uddannelsesindsatsen mod konkrete job.
- Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) er fortsat blandt de mest anvendte erhvervsrettede kurser til trods for et fald fra 2014 til 2015. I 2017 påbegyndte ca. 11.000 dagpengemodtagere et AMU-kursus mod ca. 15.000 på erhvervsrettede kurser i alt².

² Opgørelsen af AMU-kursister er uden seks ugers jobrettet uddannelse, der i 2015 skiftede fokus fra at være selvvalgt til jobrettet uddannelse.